

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/231/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520010295
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2520010295.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného C. R., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 21.12.2020 pod sp. zn. 8T/89/2020, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 04.01.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovaného C. R., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Piešťany napadnutým uznesením rozhodol tak, že podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku obvineného (t.č. obžalovaného) C. R. naďalej ponechal vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa § 79 ods.3 Trestného poriadku žiadosť obvineného o prepustenie z väzby zamietol a podľa § 80 ods.1 písm. c) Trestného poriadku väzbu u obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 277-281 spisu.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd konštatoval, že pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby po podaní obžaloby dospel k tomu záveru, že i naďalej pretrváva podozrenie, že obžalovaný spáchal skutok, pre ktorý je trestne stíhaný a ktorý sa mu v obžalobe kladie za vinu a že tento skutok má všetky zákonné znaky žalovaného trestného činu. Dané podozrenie vyplýva predovšetkým z dokazovania vykonaného v prípravnom konaní, z výpovedí poškodeného O. L. a svedkyne G. L. vykonanými dňa 30.6.2020, teda bezprostredne po spáchaní skutku, ako aj výpoveďou policajta a záznamom z volania na linku 158. Okresný súd v danom smere tiež podotkol, že poškodený O. L. a svedkyňa G. L. v neskorších výpovediach síce pozmenili svoje vyjadrenia v prospech obvineného, avšak zo zabezpečených záznamom telefonických rozhovorov vykonaných obvineným s poškodeným a svedkyňou z väzby je zrejmé, že sa o zmene výpovedí v prospech obvineného spoločne bavili.

Z hľadiska dôvodu tzv. preventívnej väzby (ustálenej už pri jeho vzatí do väzby) nedošlo podľa názoru okresného súdu ani po podaní obžaloby k žiadnej takej zmene, ktorá by odôvodňovala prepustenie obvineného na slobodu.

Dôvod preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku okresný súd dôvodil najmä osobnostnými charakteristikami obvineného, ktoré vyplývajú mimo iného i z jeho priestupkovej a trestnej minulosti. Obvinený bol za posledný rok pred vzatím do väzby postihnutý 4 krát za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu spočívajúce vo verbálnom či fyzickom útoku na G. L., za čo mu boli

uložené pokuty od 10 eur po 60 eur. Krátko pred skutkom v danej veci obvinenému začala (po právoplatnom odsúdení trestným rozkazom OS Piešťany, sp. zn. 21T/7/2020 zo dňa 07.05.2020, právoplatným dňa 24.06.2020) plynúť od 25.6.2020 trojročná skúšobná doba podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom v rámci ktorého mal uložený zákaz požívania alkoholických nápojov. Napriek týmto skutočnostiam obvinený nerešpektoval uložený zákaz požívania alkoholických nápojov, nakoľko dňa 29.06.2020 o 20:12 hodine bola obvinenému nameraná hodnota 1,12 mg/l alkoholu v dychu. U obvineného, u ktorého ani predchádzajúce postihnutia za priestupky a podmienené odsúdenie za násilné konanie so zákazom požívania alkoholických nápojov, nevedli k tomu, aby sa obdobného konania opätovne nedopustil a v tak krátkej dobe po začatí plynutia skúšobnej doby, a u ktorého bola znaleckým skúmaním zistená rozvinutá somatopsychická závislosť od alkoholu, pod vplyvom ktorého má tendenciu konať nepremyslene a impulzívne, je podľa názoru okresného súdu daná dôvodná obava, že v prípade jeho prepustenia na slobodu by mohol v obdobnom násilnom konaní páchaným pod vplyvom alkoholu pokračovať. K sľubu obvineného, že nebude požívať alkohol, okresný súd uviedol, že je potrebné prihliadnúť na závery znaleckého posudku, z ktorého vyplýva rozvinutá závislosť obvineného od alkoholu, ktorý užíva pravidelne a nadmerne a tento u neho uvoľňuje prirodzené brzdiace mechanizmy. Obvinený mal možnosť svoju závislosť od alkoholu riešiť liečením už pred vzatím do väzby, čo však neurobil. Aj po spáchaní skutku vo veci 21T/7/2020 tamojšieho okresného súdu, ktorý sa stal 18.7.2019 užívať alkohol, o čom svedčia 2 postihy za priestupky v doprave pod vplyvom alkoholu a ani uložený podmienený trest so zákazom požívania alkoholu u neho nevedol k obmedzeniu jeho konzumácie, pričom už 5. deň plynutia skúšobnej doby mu bolo nameraných takmer 2,5 promile alkoholu v dychu. Uvedené svedčí o neschopnosti obvineného abstinovať. U obvineného tak z konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava a reálna možnosť, že bude pokračovať v trestnej činnosti.

Výrok o nenahradení väzby u obvineného dohľadom probačného a mediáčného úradníka podľa § 80 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku odôvodnil prvostupňový súd najmä charakterom stíhanej trestnej činnosti a osobou obvineného s tým, že tento alternatívny inštitút neposkytuje dostatočné záruky na dosiahnutie účelu väzby jej nahradením.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení na výsluchu zahlásil sťažnosť obžalovaný C. R., ktorú následne sám i prostredníctvom obhajkyne náležite písomne odôvodnil.

Vo vlastne koncipovanej sťažnosti obžalovaný namietal, že žiadneho skutku sa nedopustil, boli to práve poškodený so svedkyňou, ktorí ho opakovane okrádali a na neho fyzicky i slovne útočili. On sa nikomu nevyhráždal, žije skromný život, celé obvinenie je voči nemu vykonštruované a preto žiada, aby súd tieto skutočnosti zväžil, jeho prepustil na slobodu a v prípade uznania viny mu uložil primeraný podmienený trest.

Prostredníctvom obhajkyne obžalovaný v písomnej sťažnosti uviedol, že v súčasnom štádiu konania u neho žiadne dôvody väzby neexistujú, nakoľko v súčasnej dobe už 6 mesiacov abstínuje a tvrdenie súdu o jeho neschopnosti abstinovať nie je ničím podložené, vychádza z predchádzajúcich období, pričom v súčasnosti má záujem tento problém riešiť s psychológom. Inštitút väzby považuje za krajný prostriedok v systéme zaisťovacích inštitútov a v jeho prípade za neprimeraný a v rozpore so zákonom. Taktiež poukazoval na podstatné zhoršenie jeho zdravotného stavu, čo považuje za skutočnosť, ktorá odôvodňuje jeho stíhanie na slobode. V ďalšej fáze písomnej sťažnosti namietal doposiaľ ustálené skutkové zistenia s tým, že predmetný skutok sa nestal, nakoľko z výpovedi poškodeného Kačániho a svedkyne Kíčovej vyplýva, že predmetného skutku sa nedopustil a preto nie je naplnený ani tento zákonný dôvod jeho väzby. S uvedených dôvodov preto žiadal zrušiť napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a jeho prepustiť z väzby na slobodu.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Piešťany prítomná na výsluchu obžalovaného sa vzdala práva na podanie sťažnosti vo vzťahu ku všetkým výrokom uznesenia.

Krajský súd na základe § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť obžalovaného dôvodná nie je.

Pri plnení prieskumnej povinnosti krajský súd v prvom rade zistil, že okresný súd po podaní obžaloby vo väzobnej trestnej veci postupoval striktnie podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, preskúmal v zákonom stanovenej lehote, či dôvody väzby menovaného obvineného (t.č. obžalovaného) po podaní

obžaloby naďalej pretrvávajú alebo nie, pričom dospel ku skutkovým a právnym záverom, ktoré si sťažnostný súd v plnom rozsahu osvojuje.

Aj krajský súd je totiž toho názoru, že dôvody väzby obžalovaného aj v terajšom štádiu trestného konania sú plne dôvodné a tiež opodstatnené, a preto jeho prepustenie z väzby na slobodu neprichádza do úvahy.

Z hľadiska materiálneho okresný súd v napadnutom uznesení výstižným spôsobom rozviedol, ktoré konkrétne skutočnosti odôvodňujú aj naďalej podozrenie z páchania predmetnej trestnej činnosti obžalovaným (výpovede poškodeného L., svedkyne L., listinné a vecné dôkazy nachádzajúce sa v spise) a tiež tie, ktoré podľa jeho názoru zakladajú reálnu a bezprostrednú obavu z pokračovania v trestnej činnosti zo strany obžalovaného v prípade, ak by bol prepustený z väzby na slobodu (osobnostné charakteristiky obžalovaného, jeho trestná a priestupková minulosť, podozrenie z trestnej činnosti páchanej len 5 dní po predchádzajúcom ppl. podmienenom odsúdení za obdobnú trestnú činnosť, alkoholovú závislosť a pod...)

Keďže právne úvahy okresného súdu uvedené v napadnutom uznesení ohľadne dôvodnosti trvania väzby obžalovaného korešpondujú v plnom rozsahu s obsahom spisu, a majú reálny základ v dôkazoch v ňom obsiahnutých, krajský súd bez toho, aby považoval tieto skutočnosti za potrebné ďalej podrobnejšie rozvádzať na tieto právne úvahy odkazuje a poukazuje na ne.

Okresný súd sa správne vo svojom rozhodnutí zaoberal tiež možnosťou nahradenia väzby obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka a dospel k správne záveru, že účel väzby obžalovaného nie je možné nahradiť ani týmto alternatívnym opatrením. Sťažnostný súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, že vzhľadom na spôsob a charakter trestnej činnosti, z ktorej je obžalovaný dôvodne podozrivý, ako i na jeho osobnostné charakteristiky a trestnú minulosť, nemožno účel väzby nahradiť ani týmto subsidiárnym inštitútom Trestného poriadku.

K sťažnostným námietkam obhajkyne obžalovaného, najmä k namietanej neexistencii materiálnych dôvodov väzby a k hodnoteniu doposiaľ vykonaného dokazovania obhajobou má krajský súd za potrebné poukázať na to, že i napriek tomu, že obžalovaný popiera spáchania trestnej činnosti, ktorá mu je aktuálne kladená za vinu, existuje nateraz dostatok dôkazov, ktoré ho z tejto trestnej činnosti usvedčujú. Naďalej pretrváva dôvodné podozrenie nielen o tom, že sa stal skutok, ktorý mu je kladený za vinu, ale aj o tom, že sa ho dopustil obžalovaný v rozsahu, ako mu je kladené za vinu obžalobou, pričom sťažnostný súd zvýrazňuje, že rozhodovanie o väzbe nie je rozhodovaním o vine, či nevine obžalovaného. Väzba nemá sankčnú povahu, ani výchovné poslanie a jej účelom je výhradne zabezpečiť osobu obvineného (obžalovaného) na trestné konanie a tiež chrániť spoločnosť pred marením vyšetrovania, príp. pred opakovaním, či pokračovaním v trestnej činnosti. Na zamietnutie žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu, resp. na skonštatovanie pretrvávania väzobných dôvodov stačí mať preukázané, že aspoň jeden z dôvodov väzby uvedených v § 71 ods. 1 Trestného poriadku u obvineného aj v tomto štádiu trestného konania naďalej trvá tak, ako bol doposiaľ ustálený. Pokiaľ ide o námietky skutkového charakteru, bude až vecou súdu I. stupňa, aby vykonal vo veci všetky dostupné dôkazy, a tieto následne vyhodnotil jednotlivo aj v ich vzájomnej súvislosti a tak rozhodol o vine resp. nevine obžalovaného na hlavnom pojednávaní bez akýchkoľvek dôvodných pochybností.

K námietkam obhajkyne obžalovaného ohľadom jeho nepriaznivého resp. postupne sa zhoršujúceho zdravotného stavu nezlučiteľného s výkonom väzby krajský súd uvádza, že si je vedomý judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ako i čl. 3 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ktorý zakotvuje jednu z najzákladnejších hodnôt demokratickej spoločnosti, ktorý absolútne a za každých okolností zakazuje zlé zaobchádzanie a zároveň čl. 3 dohovoru ukladá štátu povinnosť, aby zabezpečil, že každý väzeň je zadržovaný za podmienok, ktoré sú zlučiteľné s úctou k ľudskej dôstojnosti, že podmienky výkonu opatrení nevystavujú dotyčného tiesni alebo pocitom takej intenzity, ktorá prevyšuje nevyhnutnú úroveň utrpenia, ktorá je vlastná zbaveniu slobody, a že s ohľadom na praktické požiadavky väznenia budú zdravie a blaho väzňa zabezpečované adekvátnym spôsobom, hlavne poskytovaním náležitej lekárskej starostlivosti (porov. rozsudky ESLP Kudla v. Poľsko, Mouisel v. Francúzsko).

Zlé zaobchádzanie však musí dosahovať isté minimum závažnosti. Opatrenia, ktorými dochádza k zbaveniu slobody, sú obvykle doprevádzané ponížením a utrpením. Nemožno si však myslieť, že

umiestnenie vo väzbe samo osebe predstavuje problém z hľadiska čl. 3 dohovoru, pričom tento článok nemôže byť vykladaný tak, že zakladá všeobecnú povinnosť prepustiť osobu držanú vo väzbe zo zdravotných dôvodov alebo ju umiestniť do civilnej nemocnice, aby dostala lekársku starostlivosť špecifického typu.

Zo sťažnosti obžalovaného a z trestného spisu totižto nevyplývajú nateraz žiadne také skutočnosti, resp. lekárske správy, ktoré by referovali o takom závažnom zdravotnom stave obžalovaného, ktorý by bol nezlučiteľný s pobytom vo väzbe a preto krajský súd považuje námietky obžalovaného aj v tomto smere za daných okolností za nepreskúmateľné, ničím nepodložené a z toho dôvodu aj za nedostatočne dôvodné.

K námietke obvineného, že v súčasnej dobe abstínuje a nemá záujem páchať trestnú činnosť, krajský súd v zhode s okresným súdom uvádza, že opakované páchanie trestnej a inej protiprávnej (priestupkovej) činnosti pod vplyvom alkoholu svedčí o tom, že u obžalovaného C. R. nemožno bezpečne a bez rozumných pochybností očakávať, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život bez prítomnosti požívania alkoholu. O to viac, ak obžalovanému bola daná šanca prejavíť svoje deklarované pozitívne osobnostné kvality tak, že mu bol za predchádzajúcu trestnú činnosť uložený trest s podmieneným odkladom jeho výkonu (aj napriek jeho opakovaným priestupkovým prehreškom) a tiež potom, čo už bol (aj keď v dávnej minulosti) za trestnú činnosť odsúdený. Napriek tomu sa však dopúšťal ďalšej trestnej činnosti a to de facto ihneď (len 5 dní) potom, ako mu bolo správoplatnené predchádzajúce podmienené odsúdenie (za zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods.3 písm. a) Tr. zák. a iné) a uložené primerané obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholu.

Krajský súd v tomto smere poznamenáva, že každá osoba (a to aj osoba už odsúdená za trestnú činnosť) si v živote zaslúži dostať šancu na nápravu chýb, ktorých sa dopustil v minulosti a na preukázanie, že jeho zlyhanie bolo ojedinelé a už sa nebude opakovať. K obžalovanému R. boli však súdy doposiaľ rozhodne štedré, a to aj nad obvyklé zvyklosti, keď mu i po viacerých odsúdeniach v minulosti a viacerých priestupkových deliktoch vo sfére občianskeho spolunažívania uložili podmienený trest aj napriek tomu, že jeho protiprávna činnosť (najmä priestupková) gradovala, avšak tento premárnil svoje šance dokázať spoločnosti, že sa polepšil a išlo len o ojedinelé ľudské zlyhanie. Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodíť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny a slušný život. Preto krajský súd konštatuje, že pravidlá normálneho spolužitia je obžalovaný podľa všetkého (v súčasnosti) schopný rešpektovať zrejme len pod dozorom a vo vynútených podmienkach výkonu väzby a preto aj akákoľvek iná zákonná alternatíva nahrádzajúca väzobné stíhanie je v jeho prípade nedostačujúca.

Keďže v prejednávanej veci sťažnostný súd nevzhliadol ani žiadne iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť obžalovaného s poukazom na vyššie uvedené, ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.